

REFERAT Sundheds- og Forebyggelsesudvalget_2018-21 d. 23-09-2019

Mødedato Mandag d. 23. september 2019 kl. 19:45

Mødested Udvalgsværelse 2

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Godkendelse af ansøgning til WHO Healthy Cities fase VII.....	4
Handleplan for Handicappolitikken 2020.....	8
Budgetforslag 2020 - Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.....	10
Redegørelse for behandlingsbehov opstået pga. vacance i specialtandplejen.....	11

Punkt 76: Meddelelser

00.22.00-P35-102-19

Sagsfremstilling

Lighed i sundhed – Danske regioners årlige sundhedspolitiske konference 7. november 2019 i Øksnehallen, København

Danske regioner inviterer politikere fra statsligt, regionalt og kommunalt niveau samt relevante organisationer indenfor sundhedsområdet, til en konference om hvordan der kan skabes mere lighed i sundhed. Programmet er vedlagt (bilag 1).

Danske regioner lægger i invitationen vægt på, at sundhed og sygdom er skævt fordelt i Danmark. Den sociale ulighed i sundhed betyder, at en borger med kort uddannelse lever omkring 10 år kortere end en borger med en videregående uddannelse. Det skyldes mange og komplicerede mekanismer gennem livet og der findes ikke en enkelt løsning på udfordringen. Gode opvækstvilkår, sunde rammer, en ambitiøs forebyggelsesindsats samt behandling og rehabilitering, med udgangspunkt i den enkeltes behov og vilkår, kan være med til at skabe mere lighed i sundhed. En indsats for mere lighed i sundhed kræver et bredt partnerskab og samarbejde på tværs af sundhedsvæsenet, andre velfærdsområder og også civilsamfund.

Det bliver en tilbagevendende begivenhed den 1. torsdag i november hvert år.

Der er åbent for tilmelding og det koster 1300 kr. at deltage. Forvaltningen sørger for, at arrangementet bliver lagt i kalenderen. Såfremt I ønsker at deltage på dagen foregår tilmelding via udvalgssekretær Hanne Marie Andersen, haan06@frederiksberg.dk.

Bilag

Program

Punkt 77: Godkendelse af ansøgning til WHO Healthy Cities fase VII

29.09.00-G01-476-18

Resume

Frederiksberg kommune har siden 2014 været en del af WHO's netværk af Healthy Cities. Det er nu blevet tid at ansøge om deltagelse i næste fase, fase VII 2019-2024. Igennem medlemskabet forpligter kommunen sig til at arbejde med WHO's strategiske fokusområder: "People, Places, Participation, Prosperity, Peace & Planet". Arbejdet med WHO's strategiske fokusområder går på tværs af kommunen og er i tråd med FN's verdensmål og Frederiksbergstrategiens mål om livskvalitet og sundhed i hverdagen. Frederiksberg kommunes sundhedspolitik er løftestang for arbejdet.

Beslutning

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. godkendte ansøgning om at fortsætte deltagelsen i WHO's netværk af Healthy Cities phase VII og
2. godkendte, at sagen oversendes til orientering i øvrige udvalg.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. godkender ansøgning om at fortsætte deltagelsen i WHO's netværk af Healthy Cities phase VII og
2. oversender sagen til orientering i øvrige udvalg.

Sagsfremstilling

Baggrund

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget besluttede den 5. november 2018 (pkt. 71), at Frederiksberg Kommune ansøger om at fortsætte deltagelsen i WHO's netværk af Healthy Cities phase VII.

Frederiksberg kommune har siden 2014 været en del af World Health Organisation's netværk af Healthy Cities (sag den 13. januar 2014, pkt. 4). WHO's "European Healthy Cities Network" er et fælles europæisk netværk, der arbejder strategisk og politisk på by-niveau, for at tage hånd om fremtidige udfordringer på sundhedsområdet. Det er et samarbejde, som er i konstant udvikling og med medlemskabet af netværket forpligter de deltagende byer sig til et stadigt øget ambitionsniveau. Frederiksberg er en af ialt 5 Healthy Cities i Danmark. De andre er Horsens og København, Lolland og Fredericia.

Indhold i ansøgningen

Ansøgningen til deltagelsen i WHO's netværk af Healthy Cities fase VII er vedlagt som bilag 1.

WHO's definition på sundhed tager afsæt i en samfundsmæssig forståelse af sundhed, og deltagelsen af WHO Healthy Cities fordrer og medfører et skærpet fokus på, hvordan disse sundhedsudfordringer imødegås og løses i den enkelte kommune. Kommunens deltagelse i netværket ligger dermed i naturlig forlængelse af Frederiksberg Kommunes politikker, herunder Frederiksbergstrategien og særligt arbejdet med Sundhedspolitikken (Kommunalbestyrelsen den 12. november 2018, pkt. 249).

Derfor er disse også afsættet for den Phase VII situation analysis, som skal vedlægges ansøgningen (bilag 2) og der henvises til at der er indbygget sundheds- og velfærdstemaer i Frederiksbergstrategien, som byens overordnede udviklingsplan i pkt. 6 i ansøgningen (bilag 1).

Temaerne i WHO Healthy Cities ligger således til grund for arbejdet med den nye sundhedspolitik i Frederiksberg Kommune, hvilket medvirker til at gøre den årlige opfølgning på arbejdet med WHO's fokusområder let tilgængelig. Det er ikke en forudsætning i ansøgningen at alle punkter udfyldes med nyt indhold. Derfor vil nogle aktiviteter og indsats fremgå flere steder.

Tre overordnede mål for fase 7 – 2019-2023

WHO opstiller tre overordnede mål for denne fase, som de deltagende byer skal leve op. Disse ses i pkt. 7 i ansøgningen.

Mål 1: Sikre sundhed og velfærd for alle og reducere ulighed i sundhed.

Alle skal have mulighed for at leve et sundt liv og dette er et grundlag for Frederiksbergs kommunes sundhedspolitik.

Men selvom alle borgere i Danmark principielt har lige adgang til sundhedsvæsenets tilbud, er der stor forskel på hvordan forskellige grupper af borgere bruger tilbuddene samt i hvilket omfang de har glæde af dem. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har haft og vil fortsat have fokus på ulighed i sundhed, ligesom det også fremgår af arbejdet med FN's verdensmål. Blandt andet blev der i maj 2018 afholdt et fællesmøde med Socialudvalget om udsattes sundhed og i 2019-2020 vil emnet blive behandlet gennem initiativer afledt af udvalgets pulje (Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 12. august 2019, Pkt 64).

Som konkrete eksempler på initiativer i forlængelse af temaet, gives i ansøgningen følgende:

- Røgfri Generation

- Områdefornyelse, særligt Nordens Plads, Bispeengbuen og Finsensvej Vest.
- Bevæg dig for livet

Mål 2: At være et forbillede nationalt. Regionalt og internationalt

Under dette punkt henvises til Frederiksberg kommunes lange tradition med at prioritere sundhed, bl. a. gennem det stærke, tværgående samarbejde om byens sundhedspolitik. Endvidere nævnes kommunens deltagelse i Sund By netværket. Dette netværk blev beskrevet på temamøde i Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 6. marts 2019. For at understrege kommunens stærke engagement i at udvikle metoder til brug for at højne folkesundheden, nævnes det fælles projekt med Syddansk universitet om ABC for mental sundhed (Act-Belong-Commit), som kommunen påbegyndte i fase 6 og som fortsætter i fase 7.

Mål 3: Understøtte implementeringen af WHO's strategiske prioriteter

Som eksempler på hvordan kommunen vil understøtte implementeringen af WHO's strategiske prioriteter, nævnes organisatorisk sundhedskompetence (se ovenfor, mål 1), samt plan for borgerens lokale sundhedsvæsen, hvor målet er at skabe et integreret helhedssyn på patientens rejse igennem sundhedsvæsenet på Frederiksberg.

De seks centrale temaer i WHO Healthy Cities

Med ansøgningen gives en beskrivelse af kommunens engagement i de seks centrale temaer, også kaldet de 6 p'er, som er vedtaget som basis for arbejdet med WHO Healthy Cities på Summit of Mayors i Copenhagen Consensus of Mayors: Healthier and Happier Cities For All den 13. februar 2018.

WHO's Healthy Cities netværk er en operationalisering af hvordan man arbejder med verdensmål i byerne. Derfor bygger på FN's verdensmål Copenhagen Consensus of Mayors på disse, og i ansøgningen bliver der under hvert P henvist til hvilke verdensmål indsatsen gælder. De seks p'er er indbyrdes afhængige og lægger op til et medborgerdrevet fokus, hvor velfærdsløsninger og sundhedsfremmende indsatser skabes i et samspil mellem regionale, kommunale og private aktører, såvel som organisationer, foreninger og borgere.

Ved ansøgningen til WHO Healthy Cities VII, forpligter byerne sig til at arbejde med følgende temaer, som kan ses i pkt 8 i ansøgningen (Bilag 1):

People: Investering i de mennesker, der udgør byerne.

Frederiksberg kommunen har indsatser som favner bredt indenfor dette tema. Som eksempel på hvordan kommunens vil arbejde med dette gives:

- Røgfri Generation
- Generationernes by
- Partnerskab med ungdomsuddannelserne
- Fysisk aktiv skoledag

Places: Skabe byrum, der styrker sundhed og trivsel

Som eksempel på hvordan kommunens vil arbejde med dette gives:

- Byudvikling, som indtænker fysisk aktivitet, herunder legepladser og parker.
- Luftforurening
- Frederiksberg som cykelby – et internationalt netværk

Participation: Styrke deltagelse og partnerskaber målrettet sundhed og trivsel

Som eksempel på hvordan kommunens vil arbejde med dette gives:

- Fremskudte socialsygeplejersker til udsatte borgere.
- Socialt bæredygtig by
- Sommermotion i Lindevangsparken, som udtryk for samskabelse og samarbejde med foreningslivet, særligt de ældre medborgere.

Prosperity: Forbedre velstand i lokalsamfundet og øge adgang til fælles goder og serviceydelser

Som eksempel på hvordan kommunens vil arbejde med dette gives:

- ABC for mental sundhed – mental sundhed handler om at investere i lokalsamfundet
- Områdeudvikling, herunder Finsensvej Vest

Peace : Understøtte fred og sikkerhed gennem inkluderende samfund

Som eksempel på hvordan kommunens vil arbejde med dette gives:

- Boligsocialt arbejde
- Venligbolig Plus
- Samarbejde med frivillige organisationer på det sociale område. Understøtte i fællesskab.

Planet: Beskytte planeten gennem bæredygtigt forbrug og produktion

Som eksempel på hvordan kommunens vil arbejde med dette gives:

- Klimatilpasning
- Cykelby
- Træpolitik

Tre "best practice" eksempler

I ansøgningen bedes kommunen præsentere tre områder, hvor byen kan inspirere andre byer til arbejdet med at skabe en sund by. Dette ses i punkt 9.

Her nævnes følgende:

- Klimatilpasning, hvor Langelands plads fremhæves
- Ernæringsprojektet (tidlig opsporing og tidlig indsats, systematisk metode og evaluering).
- Røgfri Generation

Tre prioriterede områder for fase VII

Kommunen bedes derefter om at fremhæve tre prioriterede områder for fase 7, hvor kommunen vil blive målt på gennemførelsen ved udgangen af fasen (punkt 10). Her nævnes følgende:

- Alkoholansvarlig ungdom og partnerskab med ungdomsuddannelserne
- Områdefornyelse Finsensvej Vest
- Bevæg dig for livet

Kapacitetsopbygning og udbytte af deltagelsen

I ansøgningen spørges til hvordan kommunen arbejder med kapacitetsopbygning hos sine borgere. Her henvises til kommunens brug af "Lær at tackle-"kurserne, samt kommunens programmer og kurser på sundhedscenteret i håndteringen af kronisk sygdom. Der gives også en beskrivelse af forløbskoordinatorerne og bydelsmødre, samt den boligsociale indsats, udsattepolitikens handleplaner og plejeboligmasterplanen.

Til sidst bedes kommunen give en begrundelse for hvordan deltagelsen i netværket forventes at være til gavn for kommunen. Her peges på hvordan medlemskabet ligger fint i tråd med kommunens allerede tværgående arbejde med sundhed i Sundhedspolitikken, Frederiksbergstrategien og FN's Verdensmål og fordrer et stadigt øget ambitionsniveau i den sundhed i kommunen, til gavn for kommunens borgere. Denne begrundelse fremgår også af den fortælling, som kommunens bedes vedlægge, til brug for WHO Healthy Cities hjemmesiden.

Medlemskab og videre proces

Medlemskabet af det europæiske WHO Healthy City netværk understøtter således arbejdet i de eksisterende strategiske spor, som Frederiksberg Kommune de seneste år har arbejdet med. Deltagelsen i WHO Healthy Cities fordrer således et gennemgående skærpet fokus på at inkorporere sundheds- og forebyggelsestemaerne i det fortsatte arbejde med udviklingen af Frederiksbergstrategien. En fortsat deltagelse af WHO vil kunne indgå som en konsolidering af dette arbejde.

Udvalget vil blive orienteret om WHO's offentliggørelse af Healthy Cities, når ansøgningsperioden er afsluttet. Der forventes i den forbindelse afholdt en tiltrædelseskonference, som oplyst vil finde sted ultimo 2019.

Økonomi

Udgifter vedr. deltagelse i Healthy City-samarbejdet afholdes indenfor den eksisterende budgetramme. Evt. nye/særskilte initiativer vil forudsætte selvstændige bevillinger.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Sundheds- og forebyggelsesudvalget den 23. september 2019, øvrige udvalg den 28. oktober

Bilag

Ansøgning Phase VII d. 09.09.2019

Council resolution

Phase VII situation analysis

Expression of interest from the mayor

Rie Toft, cv

Coordinator Jobdescription

The intersectoral steering group

Letter of commitment, intersectoral steering group

City Statement

Evaluation report

FK Health Policy 2019-2022

Frederiksberg Strategy_2016_ENG_web (Kopi)

City phase VII overview

DeclarationOfInterests_EHQ2010 (2)

Punkt 78: Handleplan for Handicappolitikken 2020

27.00.00-P22-1-18

Resume

I sagen forelægges udkast til Handicappolitikkens Handleplan 2020 i Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalg, By- og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget og Sundheds- og Forebyggelsesudvalget med henblik på drøftelse. Handleplanen har til formål at understøtte implementeringen af handicappolitikken 2019 - 2022.

Beslutning

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget drøftede udkast til Handicappolitikkens Handleplan 2020 og tilkendegav sin støtte til handleplanen, som den foreligger.

Indstilling

Socialudvalget indstiller, at udvalget drøfter udkast til Handicappolitikkens Handleplan 2020 (bilag 1) med henblik på eventuelle høringssvar.

Sagsfremstilling

Socialudvalget besluttede den 16. september 2019 (pkt. 85) at sende udkast til Handicappolitikkens Handleplan 2020 (bilag 1) til høring i Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalg, By- og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget og Sundheds- og Forebyggelsesudvalget samt Handicaprådet. Hvis Handicaprådet har særskilte bemærkninger forelægges disse de relevante udvalg forud for Socialudvalgets endelige godkendelse af handleplanen inden årets udgang.

Kommunalbestyrelsen godkendte d. 27. august 2018 (pkt.175) Frederiksberg Kommunes Handicappolitik 2019-2022. For at udmønte denne politik udarbejdes etårige handicaphandleplaner, der er bygget op om politikens målsætninger, og som har til formål at understøtte implementeringen af disse. Dette er således også formålet med Handicappolitikkens Handleplanen 2020.

Handicappolitikken bygger på principper om mangfoldighed, tilgængelighed, inklusion og aktivt medborgerskab, og har en ambition om, at alle borgere har mulighed for at bidrage med deres ressourcer. Den enkelte borger skal støttes i at håndtere og nedbryde barrierer, der begrænser dem i at bidrage og deltage i samfundet på lige fod med andre. I løbet af perioden 2019 - 2022 er det derfor målet i handicappolitikken, at en større andel af borgere med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser;

- udnytter deres evner og mestrer eget liv på egne betingelser
- har de samme muligheder for at leve et sundt liv som alle andre borgere
- er aktive i samfunds-, forenings- og det demokratiske liv
- gennemfører en ungdoms- og videreuddannelse
- er aktivt bidragende på arbejdsmarkedet
- lever i trygge og tilgængelige bolig- og nærmiljøer
- møder en helhedsorienteret indsats og sammenhængende overgange.

Indsatserne i Handicappolitikkens Handleplan 2020 er bygget op om disse mål, som komplementerer hinanden. Målet om at møde en helhedsorienteret indsats og sammenhængende overgange er i praksis en tværgående opgave, og flere af indsatserne vil således integrere dette perspektiv i de konkrete tiltag. Udover Handicappolitikkens Handleplan udmøntes politikken også i det daglige arbejde og understøttes af øvrige politikker.

Proces for tilblivelse af handleplan

Udarbejdelsen af Handicappolitikkens Handleplan 2020 er sket i tæt dialog med interne og eksterne samarbejdspartnere, herunder Frederiksberg Handicapråd og på tværs af forvaltningens områder. På en workshop den 24. maj 2019 med Handicaprådet var der bred enighed om, at der ikke var behov for større ændringer i forhold til den eksisterende handleplan 2019. Frem for at udvikle mange nye indsatser anså Handicaprådet, at nogle af de eksisterende indsatser kunne udbygges og videreudvikles. Input fra workshoppen er taget med i det videre arbejde med tilblivelsen af forslag til ny handleplan.

Handleplanens fokus

Udgangspunktet for handleplanen er, at der er behov for en bred vifte af indsatser. Handicappolitikken Handleplan 2020 består således af 17 konkrete tiltag, som er bygget op om de enkelte mål i Handicappolitikken 2019 - 2022. Indsatserne vil i praksis have effekt på flere af handicappolitikken mål og vil komplementere hinanden.

Handleplanen indledes også med en beskrivelse af de mange og ofte lovbestemte indsatser for borgere med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, der foregår hver dag og/eller har politisk opmærksomhed på de forskellige forvaltningsområder, som er en del af kerneindsatsen. Indsatserne i handleplanen udmøntes således sideløbende med og som supplement til kerneindsatserne.

Handleplanens forslag til 17 tiltag er især koncentreret om Handicappolitikken mål 1: At en større andel af borgere med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser udnytter deres evner og mestrer eget liv på egne betingelser og mål 5: Om at en større andel af borgere med funktionsnedsættelser er aktivt bidragende på arbejdsmarkedet.

Sammenlignet med handleplanen for 2019 er der ikke sket markante ændringer, idet en del af indsatserne ligeledes var koncentreret om ovenstående to mål. Handleplanen for 2019 indeholdt 17 tiltag, mens udkast til handleplan 2020 ligeledes har 17 forslag til tiltag. I handleplan 2020 er der videreført 12 indsatser fra handleplan 2019. Disse indgår i ny handleplan som indsats nummer: 1, 3, 4, 5, 8, 9, 11,12,13,15,16 og17. Der er ligeledes forslag om at igangsætte 5 nye tiltag i handleplan 2020. Det drejer sig om indsats nr. 2 "Etablering af en ledsagerordning for borgere over 67 år", nr. 6 "Initiativer i Parasport Frederiksberg", nr. 7 "Åbent idrætsanlæg ved CBS", nr. 10 "Digital løsning til øget social inklusion" og nr. 14 "Job på særlige vilkår - fokus på screening af fysiske og psykiske handicap". Disse er primært fordelt på områderne Kultur- og Fritid og Arbejdsmarkedsområdet. Der er tale om tiltag, der bygger videre på de hidtidige indsatser.

Videre proces

Proces for høring og endelig godkendelse af Handicappolitikken Handleplan 2020 er: Høring af udkast til handleplan i Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, By - og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget samt Handicaprådet. Herefter forelægges høringssvar til handleplan og forslag til revideret handleplan for de relevante fagudvalg. Socialudvalget vil inden årets udgang endeligt godkende handleplanen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Høring af udkast til Handicappolitikken Handleplan 2020 i Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, By - og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 23. september 2019. Forelæggelse af høringssvar og forslag til revideret handleplan i Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, By - og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 28. oktober 2019.

Endelig godkendelse i Socialudvalget inden årets udgang.

Bilag

Handicappolitikken Handleplan 2020

Punkt 79: Budgetforslag 2020 - Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

00.30.10-S00-2-19

Resume

Budgetforslaget for 2020 forelægges med henblik på høring i fagudvalgene.

Beslutning

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget drøftede budgetforslag 2020.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Sundheds- og Forebyggelsesudvalget drøfter budgetforslag 2020 og oversender eventuelle bemærkninger på udvalgets område.

Sagsfremstilling

Udvalget forelægges hermed budgetforslaget for 2020. Budgetforslaget består af to dele. Den første del, som vedlægges denne sag, indeholder den overordnede økonomi for hele kommunen og de enkelte udvalg. Herudover fremgår for hvert udvalg en beskrivelse af udvalgets aktiviteter samt en række indholdsmål, der er centrale for udvalgets arbejde. For hvert udvalg er ligeledes beskrevet, hvilke strategiske udfordringer, der arbejdes med på det respektive udvalgsområde.

Den anden del er et teknisk budgetforslag, der indeholder en udvalgsgennemgang af mere teknisk karakter. Det tekniske budgetforslag offentliggøres på Frederiksberg Kommunes hjemmeside den 24. september 2019.

Gældende for de to dele af det administrative budgetforslag er, at de er udarbejdet med udgangspunkt i en budgetramme svarende til budgettet for 2019. Herudover er eventuelle ændringer som følge af politiske beslutninger eller opgaveændringer indarbejdet.

Grundet den sene økonomiaftale indeholder budgetforslaget 2020 ikke en fuld opdatering af kommunens indtægtsside eller DUT-reguleringer som følge af ændret lovgivning på de enkelte fagområders drift. Eventuelle ændringer som følge heraf følger efter offentliggørelse af budgetmaterialet.

Økonomi

Det administrative budgetforslag på udvalgets område udgør i alt 498,8 mio. kr. i 2020 stigende til 506,5 mio. kr. i 2023 (2020-priser).

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Fagudvalg og Magistraten den 23. september 2019, Magistraten den 30. september 2019.

Bilag

Budgetforslag 2020 politiske bemærkninger

Punkt 80: Redegørelse for behandlingsbehov opstået pga. vacance i specialtandplejen

29.15.00-G01-1-19

Resume

I sagen gives en redegørelse for behandlingsbehov opstået på baggrund af vacance i specialtandplejen (Tandreguleringen) som udvalget anmodede om i mødet den 16. september 2019.

Beslutning

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget udsatte sagen efter drøftelse og sagen opdateres med yderligere oplysninger.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at redegørelsen tages til orientering.

Sagsfremstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget anmodede i udvalgets møde den 16. september 2019, under behandlingen af sag 68 om Tandplejen og økonomisk ramme, om en redegørelse for konsekvenserne af vanskelighederne med rekruttering af reguleringstandlæger i Frederiksberg Kommunale Tandpleje. Forvaltningen kan oplyse følgende:

Tandplejen har i perioden 2016-2018 haft stillings vacancer i reguleringstandplejen som betyder, at 200 børn har fået iværksat tandregulering senere end ønskeligt og 60-70 børn får som følge heraf et længere behandlingsforløb.

Rekrutteringsudfordringen skyldes ikke manglende bevillinger men den generelle rekrutteringssituation i forhold til specialtandlæger, som har påvirket opgaveløsningen i Frederiksberg som på landsplan. Konsekvenserne er løbende blevet præsenteret for udvalget. Sundhedsstyrelsen vurderer at der frem mod 2030 vil være tandlægemangel, så der fortsat vil være en rekrutteringsudfordring.

Rekrutteringsudfordringen

Der uddannes for få specialtandlæger, hvilket giver landets kommuner massive rekrutteringsproblemer. Aktuelt har Københavns Kommune og flere omegnskommuner ubesatte stillinger.

I tandplejen i Frederiksberg var bemandsingssituationen stabil frem til efteråret 2016 hvor den ledende specialtandlæge var i et langvarigt sygeforløb og efterfølgende fratrådte. Der blev igangsat en rekrutteringsproces og sideløbende hermed blev der ansat en erfaren konsulent på deltid (0,2 årsværk). I 2017 forlader yderligere 2 specialtandlæger tandplejen og får ansættelse i andre kommuner. Tandplejen forsøger i hele perioden, i en situation med markant mangel på specialtandlæger, at rekruttere erstatning for de fratrådte specialtandlæger.

Løn niveauet for en specialtandlæge ligger i dag på ca. 900.000,- hvortil kommer 20,27% pensionsbidrag. Der har været budgetmæssig dækning til rekrutteringen.

Fra 1. marts 2019 er bemandsingen med specialtandlæger i tandplejen i Frederiksberg nogenlunde på det anbefalede niveau.

Sundhedsstyrelsens nyeste tandplejeprognose fra april 2019 beskriver, at 33 procent af specialtandlægerne i Danmark i 2015 var over 60 år og Sundhedsstyrelsen forventer at antallet af tandlæger falder frem mod 2030. De massive rekrutteringsproblemer må antages at fortsætte i årene fremover.

Konsekvenserne for brugerne

I tandplejen virksomhedsplan for 2018 som udvalget, fik præsenteret den 14. maj 2018 anføres det, at:

"Tandregulering : På reguleringsafdelingen forventes der, efter en periode på godt 2 år med vakance på specialtandlæge området, at der endelig kan rekrutteres specialtandlæge/specialtandlæger. Desværre vil det tage flere år, inden afdelingen igen vil være med i forhold til de behandlinger, vi har været nødsaget til at udskyde. Der vil blive arbejdet intens med at nedbringe disse ventelister og forskellige mulige løsningsmodeller vil blive inddraget."

og i virksomhedsplanen for 2019 som Sundheds- og Forebyggelsesudvalget fik præsenteret den 6. maj og Børneudvalget og Undervisningsudvalget den 13. maj 2019 anføres det, at:

"Tandregulering : På reguleringsafdelingen har det, som tidligere beskrevet, fra marts 2019 endelig været muligt at rekruttere specialtandlæge, efter en periode med vakance på mere end 2 år på dette område. Desværre vil det tage 4-5 år, inden afdelingen vil have gennemført de behandlinger, vi har været nødsaget til at udskyde. En tandreguleringsbehandling varer 4-5 år. Der arbejdes intens med at nedbringe disse ventelister og forskellige mulige løsningsmodeller vil blive inddraget, herunder muligheden for at ansætte mere hjælpepersonale."

Rekrutteringsudfordringen understreges af andelen af børn og unge med behov for tandregulering. Sundhedsstyrelsen anbefaler en reguleringsprocent omkring 25 procent.

Reguleringsprocenten for 15 årige i Frederiksberg Kommune har i perioden 2016-2019 været følgende:

2016	26,51 procent
2017	25,58 procent
2018	24,59 procent

For at afbøde virkningerne af stillingsvakancerne for brugerne har tandplejen iværksat en række tiltag.

Det er lykkedes at fastholde og forlænge aftalen med Københavns Universitet, Videreuddannelsen af tandlæger, selvom Københavns Universitet ønskede at stoppe samarbejdet. Aftalen betyder at Frederiksberg Kommune kan sende 30 patienter årligt til regulering, forløb der typisk varer 4-5 år.

Tandplejen har haft dialog med privatpraktiserende tandlæger om køb af behandlingsforløb. Der ligger ingen specialtandlæger beliggende i Frederiksberg Kommune, der foretager tandregulering på børn. Der er to beliggende i Københavns Kommune. Den ene klinik havde ikke kapacitet til at tage yderligere patienter. Der er indgået en aftale med den anden klinik om 40 patienter.

Det skal understreges, at alle børn med reguleringsbehov modtager tandregulering. Tandplejen vurderer, at rekrutteringsudfordringen har betydet, at ca. 200 børn samlet set i perioden er sat i gang med en behandling senere end ønskeligt. Heraf vurderes 60-70 børn at få et længere og mere kompliceret behandlingsforløb. De længere behandlingsforløb belaster tandreguleringen yderligere. En del af disse har haft behov for operation, en rutineoperation, men som formentlig kunne have været undgået. Et forsigtigt skøn er, at op til 10 børn og unge har fået mindre eller større skader på en eller flere af deres blivende tænder. Der er fundet individuelle løsninger for at sikre en god æstetik, funktionalitet samt for at sikre at børn og forældre vil blive tilfredse med resultatet.

Det er et usikkert skøn, idet man altid må forvente en vis risiko for at disse skader kan og vil opstå - uanset rettidig behandling eller ej - da skaderne skyldes hvorledes tænderne er placeret samt bryder frem i tandrækken.

Sundhedsstyrelsen vurderer, at der frem mod 2030 vil være tandlægemangel, så der fortsat vil være en rekrutteringsudfordring. Tandplejen på Frederiksberg vil fortsat anvende alle handlemuligheder med henblik på at sikre, at alle børn med reguleringsbehov modtager rettidig behandling og også indhente den pukkel, som er opstået under perioden med vacancer. Som oplyst er bemandsingssituationen i tandplejen i Frederiksberg fra 2019 igen stabiliseret - idet der for uddybning henvises til sag nr. 68 behandlet i udvalget den 16. september om Tandplejens økonomiske ramme.

Økonomi

Ingen som følge af denne sag

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget